

Dirk-Siert Schoonman en Johan Willems

Dirk-Siert Schoonman is bestuurslid van de vakgroep rundveehouderij van LTO. Samen met Johan Willems runt hij in Brummen een melkveebedrijf.

Aantal koeien:	180
Melkquotum:	1.500.000 kg
Grond:	120 hectare
Rollend jaargemid.:	8747 4,42 3,57 2247 ejr

Johan Willems en Dirk-Siert Schoonman

De koeien krijgen een tmr-rantsoen

Tarwegistconcentraat draagt bij aan lagere voerkosten Zaagsel strooien voor tweehonderd koeien kost nog maar twintig minuten per dag

Johan Willems en Dirk-Siert Schoonman concentreren zich op doelmatige inzet van arbeid

Ruim acht ton melk per man

‘De variabele kosten hebben we nu in de vingers’, zegt Dirk-Siert Schoonman. Hij voegde zijn bedrijf samen met dat van Johan Willems. De economie vormt het speerpunt. Tot 2015 vindt hij het onverstandig om grote schaalprongen te maken op zijn bedrijf.

tekst **Tijmen van Zessen**

Acht jaar geleden voegden Dirk-Siert Schoonman en Johan Willems hun bedrijven samen. De belangrijkste argumenten voor de samensmelting vormen vandaag de dag nog altijd de speerpunten in de bedrijfsvoering: plezier in het werk houden en economisch perspectief bevorderen. ‘Het belangrijkste voordeel is dat je ondanks de schaalgrootte toch ruimte hebt

voor de sociale kant van het leven. Elk weekend hebben we ieder een volledige dag vrij’, vertelt Johan Willems. Op de oude locatie in Tonden verzorgt Johans vader Derk het jongvee ouder dan acht maanden, in Brummen is er ruimte voor tweehonderd melkkoeien. Op dit moment produceert het bedrijf met 180 dieren anderhalf miljoen kilo melk op 120 hectare. Dirk-Siert: ‘Technisch draaien

we nu goed, zonder uitschieters naar boven of beneden. De variabele kosten hebben we redelijk in de vingers. De voerkosten liggen nu op 5,18 eurocent per kilo melk, inclusief jongvee, mineralen en tarwegistconcentraat.’

Ondergrens aan voerkosten

De samenwerkende ondernemers strooien niet met cijfers en kengetallen over hun bedrijfsvoering, maar weten prima wat de sterke punten zijn en wat de aandachtspunten. ‘De voerkosten hangen vaak samen met de diergezondheid van de veestapel, er ligt een grote uitdaging om lage voerkosten te combineren met een goede gezondheid van de dieren’, legt Johan uit. ‘Ik denk dat we met de voerkosten nu wel een ondergrens bereiken. De koeien staan het jaar rond op stal en krijgen in twee productiegroepen een total mixed ration, tmr, voorgeschoteld.’

De menukaart omvat naast gras en mais twee soorten meel (energierijk en eiwitrijk), mineralen en tarwegistconcentraat. ‘Met tarwegistconcentraat hebben we goedkoop eiwit in het rantsoen en blijft het mengsel bovendien constanter van samenstelling. Het voer plakt nu meer en dankzij de vloeibare eigenschap van tarwegistconcentraat komt het niet meer voor dat koeien selecteren uit de beide meelsoorten in het rantsoen. De constan-

te omstandigheden voor de koe zie ik als het grootste voordeel van een tmr.’ Aanleiding voor de omschakeling naar tmr was de noodzakelijke (kostbare) vervanging van krachtvoerstations, die bovendien zwaar bezet waren sinds de samenvoeging van de bedrijven. De vaarzen kwamen hierdoor in de verdrukking. Een voermengwagen behoorde al tot de inventaris, waarmee het besluit snel gemaakt was. Nadelen zijn er ook, bekend Johan: ‘We zijn toch wel ruim een uur per dag aan het voeren.’

Meer dan acht ton per vak

Johan Willems snijdt daarmee een belangrijk onderwerp aan. Een doelmatige inzet van arbeid loopt als een rode draad door de bedrijfsvoering. Dirk-Siert: ‘Wij produceren 860.000 liter melk per vak, tegen krap 400.000 voor een gemiddeld bedrijf. Bedrijven met een ton of zes melk waar de familieleden vaak bijspringen, kampen met verborgen werkloosheid. Dat betekent dat die inzet niet verzilverd wordt met extra opbrengsten.’ Vanwege de bestuurlijke activiteiten voor de rundveevakgroep LTO is Dirk-Siert ongeveer de helft van de tijd niet beschikbaar op het bedrijf. ‘Bij elk besluit in het bedrijf staat arbeid centraal, want we zitten aan onze taks qua arbeid. We kiezen nu bewuster voor de loonwerker. Dat is goedkoper dan een machine

kopen waarmee een ingehuurd arbeidskracht moet rijden.’ Wel investeerden de ondernemers in een zaagselstrooier (in twintig minuten zijn de tweehonderd boxen nu ingestrooid), een drinkautomaat en anderhalf jaar geleden in aparte huisvesting voor droge koeien. ‘Om ruimte te maken voor groei, kozen we voor een nieuw onderkomen voor de droge koeien’, zegt Johan. ‘Beweging is voor deze dieren van extra belang. Bewegen vergemakkelijkt het afkalven en vermindert de kans op melkziekte. Afgelopen seizoen had minder dan één procent van de koeien melkziekte. We hebben wel zo’n heupklem om koeien met melkziekte op de been te helpen, maar er komen meer mensen uit de buurt om hem te lenen dan dat we er zelf gebruik van maken. Per koe is er nu twaalf vierkante meter potstal met overkapping, daarnaast is er vrije toegang naar het weiland.’

Beloning voor weidegang

In aanloop naar het jaar 2015 zijn Schoonman en Willems voorzichtig met investeren. ‘Wij zullen niet van vandaag op morgen plankgas geven, we hebben niet de ambitie het megabedrijf van Gelderland te worden. Op dit moment is het sowieso onverstandig om meer te melken, er is nog een quotering en dat betekent dat je investeert in melkquotum

dat je niet meer kunt terugverdienen. En een stal bouwen zonder daar direct volop in te melken jaagt de vaste kosten omhoog, terwijl die bij ons al aan de hoge kant zijn.’ Dirk-Siert is positief over de toekomst. ‘Ik ga uit van een gemiddelde melkprijs van 31 cent per kilo en verwacht dat de groei van de Nederlandse melkplak de melkprijs niet direct beïnvloedt. Nederland produceert nu twee procent van de totale wereldproductie. Een groei tot 2,2 procent gaat het verschil niet maken. Van het huidige aantal melkveehouders stopt elk jaar vijf procent. Dat moet eerst maar eens worden opgevangen.’ Weidegang gaat volgens de gedreven ondernemer een spel vormen in het Nederlandse landbouwbeleid. ‘Er is nu een discussie gaande of weidegang na 2013 beloofd moet worden. Veehouders leveren daarmee een maatschappelijke dienst. Op ons bedrijf vind ik de keuze voor weidegang lastig. Enerzijds voel ik een persoonlijke verantwoordelijkheid voor het imago van de sector, weidegang versterkt dat imago. Anderzijds zijn Johan en ik het erover eens dat een veestapel jaar rond op stal beter is te managen’, zegt Dirk-Siert. ‘Wij willen uitdragen dat we weliswaar een groot bedrijf hebben, maar tegelijkertijd oog houden voor dierwelzijn en voor onze omgeving.’

Nieuw onderkomen voor droge koeien biedt zee aan ruimte

